

DIENOS ŽINIOS

Nr. 75 Glasenbach, 1947 m. gegužės 12 d.

TRUMANO DOKTRINA PRIIMTA

Trumano pagalbos programa Graikijai ir Turkijai, kuria jau anksčiau senatas buvo priėmus, dabar reprezentaciniuose rumuose 287 prieš 107 balsus priimta. Amerikiečių karinė misija, kuri padės Turkijai prarasti pagalbos programą, dar šią savaitę iš Vasingtono išvyksta Ankaron.

Tokiu būdu ilgos diskusijos pasibaigė ir Trumano doktrina, kuria jis bando sulaukyti tolimesni komunizmo ir sov. sąjungos įtakos plėtimasi, pradės veikti.

PRANCUZIJA GAUNA 250 MIL. DOLERIŲ PASKOLA

Pasaulio bankas, kuriam vadovauja amerikiečiai, sutiko Prancuzijai, kaip pirmai valstybei, suteikti 250 mil. dolerių paskola.

SOVIETAI KRITIKUOJA TRUMANO DOKTRINĄ

Sovietų žurnalistas Ilja Ehrnburg viename 2-ju metų Vokietijos kapituliacijos proga parašytame straipsnyje primeta Amerikai vykdant reakcionierišką dolerio politiką, kurios auka po Graikijos ir Turkijos pagaliau tapo ir Prancuzija. Tolimesniuose išvedžiojimuose Ehrnburg pavadino vakarinių sąjungininkų išsikelimą Europoje pavėluotu.

VOKIETIJOJE PLEČIASI STREIKŲ JUDEJIMAS

Maitinimo krizės pasekmės prie streikuojančių Hamburgo, Hannoverio, Braunsveigo, Diseldorfo ir Eseno darbininkų prisideda ir Solingeno ir Hammo darbininkai. Britų okupaciniai organai bijo naujų demonstracijų Ruhro krašte. Ruhro krašte 2,5 kg. savaitinė duonos norma sumazinta iki 2 kg. Daržovių niekur negalima gauti.

KOVOS LENKIJOJE ?

Lenkijos pietiniame pasienyje tarp ukrainiečių partizanų ir lenkų kariuomenės kovos vėl pagyvėjo. Iš lenkų pusės kovose panaudoti šarvuotųjų daliniai. Lenkų spaudos žiniomis, ukrainiečių bandytų eilėse randasi buv. SS ir Vlasovo dalinių nariai, kurie save pasivadino "Išvadavimo Armija".

RUPINAMASI ITALŲ BELAISVIŲ LIKIMU SOV. SĄJUNGOJE

Italijos karo ministerija praneša, kad iki šiol iš sovietų belaisvės negrįžę italai turi būti laikomi, kaip dingę be žinios. Ši žinia Romoje sukele didelį susirūpinimą. Iš 100.000 vyrų "Musolinio legiono" rytų fronte žuvo 20.000. Tuo tarpu sovietų pranešimu 80.000 ir italų karo ministerijos pranešimu 60.000 papuolė sovietų belaisvėn. 1945 metais spėliu men. sovietų pasiuntinybė pranešė, kad sov. sąjungoje randasi tik 20.000 italų belaisvių. Iki šių metų gegužės pirmos iš Rusijos grįžo tik 12.544 italų.

Politinė padėtis Prancuzijoje pagerėjo. Renault fabriku darbininkai vėl pradėjo darbą.

- 2 -

JUGOSLAVIJOJE NESAUGU

JAV užs. reikalų ministerija praneša, kad vizų ir pasų kelionėms Jugoslavijon daugiau neįsduos, kadangi JAV piliečius Jugoslavijoje nėra galimybės apsaugoti. Siame krašte kelionės yra pavojingos. Jugoslavų valdžios laikysena neduoda JAV pasiuntinybei galimybės padėti savo piliečiams.

KRUVINAS ĮVYKIS ŽEMUTINĖJE AUSTRIJOJE

Socialistų laikraščio pranešimu Klein - Pöchlarn miestelyje rusų administruojamo fabriko darbininkai bendrai šventė gegužės pirmą. Komunistų kalbėtojas prof. Stern pareiškė, kad tie austrai, kurie kariavo po Hitlerio kariuomenėje yra nusikalteliai. Šis pareiškimas, klausytojų tarpe sukėlė dideli nepasitenkinimą. Įvykusių muštinių metu ir komunistų kalbėtojas prof. Stern gavo keletą smugių. Šis tuojuo kreipėsi į rusų komendantūrą, iš kur tuojuo atvyko du karininkai ir du kareiviai. Rusų karininkai pareikalavo tuojuo tiems asmenims, kurie sumušė prof. Stern, savanoriškai prisištatyti. Po šio pareikalavimo įvyko vėl muštynės. Rusų kareiviai abidurė minion automatinį pistoletą ugni. Darbininkas Renner ir jo sūnus tapo sunkiai sužeisti ir tuojuo mirė. Septyni asmenys suimti ir pristatyti rusų komandituron. Pastebėtina, kad abu nušautieji buvo komunistų partijos nariai.

ANGLŲ - AMERIKIEČIŲ KARO LAIVAI LANKOSTI
VIDURŽEMIO JUROJE

Po amerikiečių karo laivyno dalinių apsilankymo Turkijoje taip pat ir anglų laivynas liepos mėnesį atplauks į Istanbulą. Britų laivai apsilankys ir rusų uoste Sevstopolyje. Amerikiečių laivyno daliniai greitai laiku apsilankys Aleksandrijoje (Egipte).

BANDITU OFENZYVA GRAIKIJOJE

Graikų bandyčiai į pietus nuo Peloponezo užpuolė traukinį, kuriame buvo vežami 23 belaisvėn paimti banditai, ir po trumpų kautynių pasitraukė atgal su savim paimdami belaisvius ir kelis palydovus. Kautinių metu aštuoni asmenys užmušti.

Netoli Prespase graikų banditai padedant Jugoslavų kareiviams, užpuolė žandarmerijos punktą ir jį sunaikino. Po ilgai trukusių kautynių, gavus pastripinimų, graikų kariuomenė privertė banditus pasitraukti.

Graikų naikintojas "Kriti" gavo įsakymą nuvykti į Heraklią uostą, kur nustatyta nauja banditų veikla. Penktadienį stiprus bandytų dalinys išiveržė į Jajapetro miestą ir sunkiais ginklais užpuolė žandarmeriją.

Prieš komunistų profsąjungas JAV

Amerikos senatas sudarė įstatymo projektą, kuriuo nepripažins tu prof. sąjungų, kurių vadovai priklausys komunistų ar kitai "valstybei priešingai" partijai.

T r u m p a i

-Vienoje Lonku DP stovykloje prie Miuncheno įvyko sukilimas po to kai UNRRA paskyrė stovyklos vedėją. Amerikiečių daliniai sukilimą turėjo malsinti automatiniais pistoletais ir asarinėmis dujomis. Lonkai nuplėšė amerikiečių vėliavą ir iškėlė "Juodąją DP vėliavą".

-Vienoje rastas nušautas sovietų virsila.

-Paragvajaus vyriausybės kariuomenė paėmė belaisvėn sukilėlių eilėse kovojusį sovietų bombų specialistą.

-Turkijos aukščiausias teismas du sovietų snipus nuteisė mirti.

TREMTINIŲ VYKSTANČIŲ Į ANGLIJĄ, VERBAVIMO PLANAS
(Oficialus pranešimas)

D. Britanijoje yra skubiai reikalingas didelis skaičius techniš-
kų profesijų, o taip pat rankų darbininkų bei darbininkių. Britų
darbininkų verbavimas šiu rušių darbams nuolat progresuoja, tačiau
verbavimas vyksta kviečiant užsirasyti savanoriais sudarant dar-
bo išipareigojimo sutartį.

1. Darbininkai, su kuriais bus pasirašyta darbo išipareigojimo
sutartis, jie bus nemokamai nuvežti į Angliją, ten tinkamai apgyven-
dinti, ir kol jiems bus surastas darbas, bus aprūpinti pastoge ir
maistu. Darbas bus duodamas tupjau arba kaip galima greičiau po
atvykimo. Firmenybė išvykti į Angliją turės vyrai ir moterys, sutin-
ką dirbti paprastą darbą, o taip pat turi patyrimo tam tikrų tech-
niškų profesijų bei amatų, arba sutinką išmokti kurio nors amato.
Visiškai yra neimanoma pranešti kokie darbai pagal šį planą vyks -
tantiems bus suteikti. Bus daromos visos pastangos, kad darbas dar-
bininkams būtų suteiktas pagal jų specialybes, nors šiuo reikalu
jokių garantijų neduodama.

2. Darbo sąlygos ir atlyginimas. DP gaus toki pat atlyginimą ir
dirbs lygiai tokiose pat sąlygose, kaip ir britų darbininkai. D. Bri-
tanijoje savaitinis atlyginimas nespokytam darbininkui, priklausomai
nuo jo darbo, svyruoja tarp 80-100 šil., apmokytam 90-120, darbi-
ninkai 50-66 šil. Normalus darbo laikas yra 44-48 val. savaitėje.

Namų ruošos darbininkių, tarnaujančių ligoninėse ir pan. insti-
tucijose Anglijoje ir Valijoje, mažiausias savaitinis atlyginimas
už 48 val. darbo savaitėje 64 šil., iš kurių atskaitoma 23 šil. už
maistą, butą ir skalbimą.

Kai kuriose darbo srityse darbininkai negalės būti priimti į
darbą darbdavio tol, kol darbininkas nesutiks tapti profsąjungos
nariu.

3. Darbininkai, kurie turi šeimas, galės irgi užsirašyti, tačiau
dėl apgyvendinimo sunkumų, bent pradžioje, suteikiama pirmumo gali-
mumai sekantioms kategorijoms:

a) vyrai ir moterys, natūrintieji šeimos narių,

b) vyrai ir moterys, kurie sutinka palikti šeimos narius, kol
galės būti padaryti patvarkymai dėl jų įvežimo.

Bus daroma viskas, kad šeimos kuo greičiausiu laiku būtų per-
keltos į D. Britaniją, o taip pat bus pasirūpinta, kad šeimos nariai
dirbtų vienoje darbovietėje. Su šeimomis, pasilikusioms Vokietijoje,
bus galima susirašinėti pasta, kuriuo galės būti siunčiami su tam
tikrais apribojimais siuntiniai.

4. Patalpos. Darbininkai, kurie bus pervežti dirbti į D. Britaniją,
bet negalės gyventi prie darbovietės, bus apgyvendinti bendrabu-
čiuose arba stovyklose. Patalpinimas šeimos narių į tą stovyklą,
kurioje gyvens dirbantysis, nevisada bus galima, bet bus stengia-
masi, kad šeimos nariai būtų kuo arčiau nuo dirbančiojo.

Dirbantieji, kurie bus apgyvendinti stovyklose ir bendrabučiuo-
se, turės mokėti nustatytą mokėsti už maistą ir pastogę 30 šilingų
savaitėje vyrams ir 25 šil. moterims. Už šį mokestį gaus pavalgyti
du kartus šią dieną, o sekmadienį tris kartus. Fabriko kontinėj
bus galima gauti pietus už atskirą nedidoką kainą.

5. Maitinimas ir kiti reikalai. DP, kurie atvyks dirbti į Angliją,
mitybos atžvilgiu bus traktuojami lygiai taip pat, kaip ir britų
darbininkai. Atvykę darbininkai ir šeimos nariai gaus specialias
kuponus drabužiams pirkti.

6. Socialinio aprūpinimo teisė ir bendra teisinė padėtis. Taip
pat ir šiuo atveju svetimsaliai darbininkai traktuojami lygiai
taip, kaip ir anglai. Jie turi mokėti įprastus atskaitymus nedar-
bo ir ligos draudimo reikalu tol, kol jie dirba. Taip pat jie turi
teisę į paramą bei globą ir teisę į britų istatymų teisę globą
sąryšy su nelaimingu atsitikimu imonėje. (nukelta į psl. 4)

Atkelta iš 3 pusl.

7. Išsileidimo sąlygos. Darbininkai pradžioje į D. Britaniją išsileidžiami 12 mėn., su sąlyga, kad bus gero elgesio ir pagal aiškiai pabrėžtas sąlygas, kad jėm išsipareigoję tik Darbo Ministerijos numatytą darbą dirbti ir aiškiai suprata, kad tik Darbo Ministerijos sutikimu galės darbovieta pakeisti. Apsigyvenimo laikas galės būti prailgintas, jei bus išpildytos aukščiau nurodytos darbo sąlygos ir bus egliamasi, kaip tikro britų bendruomenės nario.

8. Bendri nurodymai. Remiantis esamais valiutos potvarkiais, nėra jokios galimybės pakeisti svetimą valiutą į britų valiutą.

Vykstant į D. Britaniją negalima pasiimti daugiau bagažo su savim, kaip galima panešti. Specialus nurodymai šeimų nariams bus paskelbti vėliau.

(Šis emigracijos planas vykdomas Vokietijos ir Austrijos anglių zonose. Tačiau yra žinių, kad DP registracija į Angliją vyks ir Austrijos amerikiečių zonoje).

Z I N I O S . . . I Š L I E T U V O S

Raseinių kooperatyvų veikla

"Draugas" iš "Tiesos" perspausdina tokia žinutę apie Raseinių kooperatininkus: "Užtenka užėti į Raseinių sektorį, kad įsitikintum, jog iki šios dienos žemės ūkio kooperacijos apskrities vykdomojo komiteto žemės kooperacijos veikla teegzistuoja tik popieriuje. Sektoriaus vedėjas drg. Kutkus rašo į žinių lapelį: Raseinių valsčiuje - 58 nariai, Betygalos - 63, Šimkaiciu - 30, Šiluvos - 25. Viso šešių valsčių žemės ūkio kooperatyvinėse draugijose turime 382 narius. Žemės ūkio kooperatyvinių draugijų buvo įsteigtos šešios. Bet ir tos likimo valiai paliktos išsiskirstė, valdybos neposėdžiauja, naujų narių nepritraukia, kreditai nenaudojami".

Naujoji Lietuvos T.S.R. vyriausybė

Kovo 13 d. įvyko trečiasis Lietuvos TSR aukščiausios tarybos posėdis, kuriame buvo paskelbta M. Gedvilo sudarytoji naujoji vyriausybė - Lietuvos TSR Ministrų Taryba. Jos pirm. M. Gedvila, pavaduotojai: Piserevas Vošilijus, Šumauskas Motiejus, Niunka Vladas, žemės ūkio ministras Liaudis Kazimieras, Sokolovas Aleksandras, Bareika Vaclovas ir Oleka Pranas.

Taigi matome, kad LTSR ministrų tarybos pirmininkas turi net septynių pavaduotojus.

Toliau seka šie ministrai: finansu - Drobnys Aleks., kinomato - [?], grafijos - Brasiskis Stasys, komunalinio ūkio - Svisciovas Jokubas, lengvosios pramonės - Teriosinas Teodaras, maisto pramonės - Andrijatis Kazys, mėsos ir pieno pramonės - Cygas Jonas, prekybos - Ivaškevičius Adolfas, miško pramonės - Ponomariovas Aleksandras, socialinio aprūpinimo Stimburys Juozas, statybinių medžiagų pramonės - Liubincevas Nikolajus, statybos - Seremetėvas Petras, sveikatos apsaugos - Penkauskas Bronislovas, švietimo - Žiugžda Juozas, tarybinių ūkių - Agustinaitis Vladas, teisingumo - Blieka Jurgis, užsienių reikalų - Ratomskis Povilas, valtybės kontrolės - Tverkus Zigismundas, valstybės saugumo - Jafimovas Dimitrijus, vidaus reikalų - Bartasūpas Juozas, vietinės pramonės - Kurys Povilas, žuvies pramonės - Zasipkinas Andriejus, meno reikalų valdybos viršininkas - Banaitis Juozas, kultūros švietimo įstaigų komitetu pirmininkas - Nacas Eduardas.

Iš šio sąrašo matome, kad šiuo metu LTSR esama net 24-ios ministerijos ir daug jų vadovų ne lietuviai bet rusai. ("Musu Kelias Nr. 17 (77) 1947 m. balandžio mėn. 24 d.)

Vilniaus valgio užkandinėse vyrauja nesvara, svečiai netinkamai aptarnaujami ir truksta sanitarinės priežiūros.

Dienrasti leidžia Spaudos Darbuotojų Kolektyvas